

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

Către,

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
Domnului Marian NEACȘU, Secretar General

Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării		
SECRETAR GENERAL		
Intrare Ieșire	Nr.	100238
Ziua	Luna	Anul
03	04	2024

Inițiator: MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

Titlul proiectului: Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Inteligenței Artificiale 2024 - 2027;

Stimate Domnule Secretar General,

În baza prevederilor art. 17, coroborate cu cele ale art. 37 din Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, cu modificările și completările ulterioare, vă transmitem alăturat, în copie, **proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Inteligenței Artificiale 2024 - 2027**, în vederea înscrierii pe agenda reuniunii pregătitoare, lit. c).

Proiectul de act normativ a fost transmis în vederea avizării către:

- Viceprim - Ministru Marian Neacșu
- Ministerul Apărării Naționale
- Ministerul Educației,
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
- Serviciul Român de Informații
- Ministerul Afacerilor Externe
- Ministerul Afacerilor Interne
- Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului
- Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
- Serviciul de Informații Externe
- Serviciul de Telecomunicații Speciale
- Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații
- Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
- Directoratul Național de Securitate Cibernetică
- Agenția Națională pentru Achiziții Publice
- Secretariatul General al Guvernului
- Ministerul Culturii
- Ministerul Energiei
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor
- Ministerul Sănătății

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

- Ministerul Finanțelor
- Ministerul Justiției

Documentul în format electronic poate fi consultat atât pe site-ul instituției noastre, cât și pe cel al Secretariatului General al Guvernului.

Mulțumindu-vă pentru colaborare, vă asigur de toată considerația mea.

**SECRETAR GENERAL,
ADRIAN - VIOREL DRAGOMIR**

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Inteligenței Artificiale 2024-2027

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Se aprobă Strategia Națională în domeniul Inteligenței Artificiale 2024-2027, denumită în continuare SN-IA, prevăzută în Anexa nr. 1.

Art. 2. - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Autoritatea pentru Digitalizarea României, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale au obligația de a duce la îndeplinire planul de măsuri specifice domeniului lor de activitate, prevăzute în Anexa nr. 1.

Art. 3. - Finanțarea măsurilor prevăzute la art. 2, care intră în responsabilitatea instituțiilor sau autorităților publice, se asigură din bugetul aprobat fiecărei instituții sau autorități publice responsabile/implicate, în limita fondurilor alocate cu această destinație, precum și din fonduri nerambursabile.

CAPITOLUL II

Comisia Interministerială pentru Coordonarea Implementării SN-IA

Art. 4. - (1) Se înființează Comisia Interministerială pentru Coordonarea Implementării SN-IA, denumită în continuare Comisia, organism fără personalitate juridică, ale cărei ședințe sunt conduse de reprezentantul Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării.

(2) Comisia are ca atribuție monitorizarea și facilitarea implementării SN-IA.

(3) Măsurile prevăzute la Cap. 10 din SN-IA sunt transpuse într-un document numit „Foaie de parcurs” în care se vor stabili termene de realizare și orice alte informații considerate a fi necesare pentru implementare. Foaia de parcurs va fi adoptată de către Comisia Interministerială pentru Coordonarea Implementării SN-IA.

(4) Conducerea Comisiei este asigurată de ministrul cercetării, inovării și digitalizării sau de un secretar de stat desemnat de acesta, în calitate de președinte.

(5) În scopul analizării stadiului de îndeplinire a măsurilor prevăzute în planul de măsuri din SN-IA, Comisia se reunește în ședințe de lucru cel puțin de două ori pe an.

(6) Secretariatul Comisiei este asigurat de Autoritatea pentru Digitalizarea României.

Art. 5. - Comitetul Român pentru Inteligență Artificială sprijină activitatea Comisiei, potrivit atribuțiilor prevăzute în Ordinul Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării nr. 20484/2023 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comitetului Român pentru Inteligență Artificială.

Art. 6. - (1) Componenta Comisiei este asigurată de câte un membru titular și un membru supleant, desemnați de către instituțiile menționate în Anexa nr. 2.

(2) La ședințele Comisiei pot participa, în calitate de invitați, reprezentanți ai altor instituții publice cu atribuții în implementarea SN-IA, reprezentanți ai institutelor de cercetare, reprezentanți ai mediului academic, companii cu activitate în domeniul Inteligenței Artificiale.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 7. - Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Inteligenței Artificiale 2024-2027

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Comisia Europeană a lansat în 2018 Strategia europeană privind IA, cu obiective fundamentale ce țin de adoptarea IA în întreaga economie și de către sectoarele public și privat, pregătirea societății pentru transformările generate de IA și supravegherea funcționării unui cadru etic și juridic adecvat, care să răspundă viziunii și valorilor UE în materie de tehnologie.

În contextul dezideratului UE de a deveni lider mondial în domeniu, și România va trebui să se alinieze tendințelor, să își creeze un cadru de reglementare, să își traseze un parcurs de adoptare a tehnologiilor care să fie în acord cu contextul național și să valorifice resursele de expertiză în științe, inovație tehnologică, investiții, prin implicarea mediului academic, afaceri, cercetare-inovare și administrație publică.

Pilonii de bază ai reglementării IA la nivelul UE sunt:

- Strategia europeană privind IA din aprilie 2018 (COM(2018)237)
- Inteligență artificială pentru Europa (SWD(2018)137)
- Cartea albă privind Inteligența Artificială – O abordare europeană a excelenței și încrederii (2020)
- Comunicarea CE privind datele, 2020 (COM (2020) 66)
- Planul coordonat privind inteligența artificială - AI Act din aprilie 2021
- Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027 (COM(2020) 0624)

În ceea ce privește prioritățile la nivel național, cu impact în domeniul IA, SN-IA are în vedere:

- Programul de guvernare 2021-2024, care menționează inteligența artificială în sfera proiectelor strategice și de transformare digitală pe axele strategice de administrație publică digitală, economie digitală, educație digitală, securitate cibernetică, comunicații digitale și tehnologii ale viitorului;
- Politici naționale incluzând măsuri pe linia digitalizării și a specializărilor inteligente: PNRR, Politica Industrială a României, Politica publică în domeniul e-guvernării 2021-2030, România Educată.

De asemenea, strategiile la nivel național care fac referire la domeniul IA, precum Strategia națională de cercetare, inovare și specializare inteligentă 2022-2027, Strategia pentru ocuparea forței de muncă și Strategia de securitate cibernetică a României 2022-2027, vin să completeze imaginea de ansamblu privind rolul atribuit tehnologiei în dezvoltarea României și prioritățile de a dezvolta resursa umană, de a îmbunătăți educația, a încuraja antreprenoriatul și de a investi în mecanisme de securitate cibernetică, în contextul volumelor de date procesate prin aplicații de inteligență artificială.

Contextul mai amplu care a fost avut în vedere pentru ancorarea SN-IA este definit de o serie de priorități strategice, politici și reglementări adoptate la nivelul organizațiilor internaționale precum NATO și OCDE.

Totodată proiectul de hotărâre a Guvernului este inițiat de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, în calitate sa de autoritate de stat în domeniul CDI și comunicațiilor, conform prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) din *Hotărârea Guvernului nr. 371/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării*, cu modificările și completările ulterioare și de Autoritatea pentru Digitalizarea României, structură cu personalitate juridică în subordinea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, având rolul de a realiza strategiile și politicile publice în domeniul transformării digitale și societății informaționale și de a coordona implementarea acestora, precum și rolul de a asigura monitorizarea și controlul asupra respectării reglementărilor interne și internaționale în domeniul transformării digitale și societății informaționale.

2.2. Descrierea situației actuale

Programul de Guvernare 2021-2024 menționează inteligența artificială în contextul stimulării de proiecte strategice pe direcțiile de dezvoltare la nivel european, ca obiectiv strategic al Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării. O astfel de linie de interes pentru România este utilizarea comună și mai eficientă a resurselor, unde IA apare alături de Big Data și IoT.

Transformarea digitală va fi implementată pe cinci axe strategice: administrație publică digitală, economie digitală, educație digitală, securitate cibernetică, comunicații digitale și tehnologii ale viitorului, unde IA este menționată alături de tehnologii precum 5G, IoT, comunicații cuantice, robotică, blockchain sau orașe inteligente.

Elaborarea Strategiei Naționale în Domeniul Inteligenței Artificiale (SN-IA) este un obiectiv asumat la nivel guvernamental de către Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării și Autoritatea pentru Digitalizarea României, misiune care derivă și din atribuțiile specifice pe care le au cele două instituții.

Potrivit prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 371/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării*, cu modificările și completările ulterioare, în domeniul digitalizării, una dintre atribuțiile Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării are ca atribuție asigurarea coordonării interinstituționale în procesul de implementare și operaționalizare a

strategiilor naționale în domeniul tehnologiei informației, elaborate de Autoritatea pentru Digitalizarea României, structură cu personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării.

Totodată, conform prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 89/2020 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Digitalizarea României*, cu modificările și completările ulterioare, ADR „elaborează și coordonează, cu aprobarea prealabilă a ministrului cercetării, inovării și digitalizării, implementarea strategiei naționale pentru automatizare, robotizare și inteligență artificială, inclusiv prin includerea și coordonarea cu centrele de inovare digitală aliniate la obiectivele Programului Europa Digitală 2021-2027 al Comisiei Europene”. De altfel, Autoritatea pentru Digitalizarea României a constituit un grup de lucru interinstituțional pentru analiza propunerii de Regulament a Comisiei Europene de reglementare a domeniului de inteligență artificială (legea inteligenței artificiale).

SN-IA a fost redactată în perioada iulie 2021 - februarie 2023, de către un grup extins de specialiști în tehnologii, cercetare și inovare, digitalizare, antreprenoriat, administrație publică, provenind din zone diverse de activitate, de la mediul academic, până la mediul de afaceri, consultanță și instituții publice. Expertiza specialiștilor cooptați în echipa de elaborare a strategiei a fost completată și ajustată prin parcurgerea unui proces amplu de consultare publică, derulat încă de la începutul redactării documentului strategic.

În elaborarea SN-IA au fost luate în considerare recomandări concrete formulate de organizațiile internaționale, special pentru cazurile în care statele demarează procese de dezvoltare a strategiilor de către responsabili politici în acest domeniu, o parte din cele mai importante fiind:

Realizarea investițiilor în cercetarea și dezvoltarea în domeniul IA;

Promovarea unui ecosistem digital pentru IA;

Oferirea unui mediu politic propice pentru IA;

Consolidarea capacității umane și pregătirea pentru tranziția pe piața muncii;

Cooperarea internațională pentru IA de încredere.

Așadar, SN-IA se bazează pe acțiunile concrete propuse la nivelul Uniunii Europene, dar este, de asemenea, ancorată în situația actuală și contextul românesc, atât în ceea ce privește IA, cât și domeniile conexe principale: cercetarea, dezvoltarea și inovarea, competitivitatea economiei, educația, digitalizarea administrației și a societății.

Definirea problemelor, oportunităților și direcțiilor de acțiune sunt rezultatul unui proces de analiză de date și consultare sistematică și continuă, pe parcursul a 18 luni, cu reprezentanții universităților, centrelor de cercetare – dezvoltare – inovare, administrației publice centrale și locale, precum și a companiilor cu verticală în IA.

Astfel că, în cadrul SN-IA au fost definite 6 obiective generale corelate cu axele prioritare de acțiune urmărite și în documentele strategice ale UE:

Susținerea educației pentru CDI și formarea de competențe specifice IA;

Dezvoltarea și utilizarea eficientă a infrastructurii și a seturilor de date;

Dezvoltarea sistemului național de Cercetare – Dezvoltare – Inovare în domeniul IA;

Asigurarea transferului tehnologic prin parteneriate;

Facilitarea adoptării IA în întreaga societate;

Dezvoltarea unui sistem de guvernare și de reglementare a IA.

SN-IA reprezintă un prim exercițiu coordonat de la nivelul autorităților de a aduce împreună actorii din domeniul IA și din domenii conexe, dar și inițiativele sau politicile sectoriale. În ultimii ani, mediul de afaceri românesc, împreună cu mediul academic, au inițiat demersuri de conturare a unei strategii naționale și de facilitare a unui dialog constructiv și productiv. De asemenea, autoritățile au realizat importanța și oportunitatea dinamicii deosebite a IA și a beneficiilor utilizării acesteia pe scară largă și au decis elaborarea unei strategii naționale. Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR), în virtutea rolului și atribuțiilor pentru care a fost înființată, și-a asumat rolul de coordonator și catalizator al inițiativelor privind crearea unui cadru de adoptare și de dezvoltare a IA în România.

Mai mult decât atât, prin formularea unei viziuni comune, a unor obiective generale și specifice, care au fost consolidate și validate prin numeroase demersuri colaborative și consultative, se dorește obținerea unei adeziuni din partea actorilor implicați, dar și a cetățenilor. Transparentizarea procesului de implementare a strategiei, succesiunea de inițiative prin care România se va apropia de statele avansate în dezvoltarea și integrarea IA, au și rolul de a crește gradul de încredere a cetățenilor în administrație, dar și în IA. Transparența și încrederea reprezintă elemente cruciale în adoptarea unor tehnologii emergente precum IA.

Strategia va reprezenta instrumentul prin care acțiunile instituțiilor guvernamentale se vor alinia, conecta și intensifica pentru a produce rezultate. Prin planul de acțiuni și cadrul de guvernare care se vor elabora ulterior, fiecărei instituții implicate îi vor reveni acțiuni concrete, termene și resursele necesare. Eforturile de coordonare și de monitorizare vor reveni unor structuri intersectoriale, care vor avea astfel, în timp real, viziunea de ansamblu asupra situației și vor putea interveni pentru a corecta sau impulsiona procesul de implementare. Aceste avantaje ale unei implementări concertate și dinamice pot fi date doar de un cadru strategic solid și de un sistem de guvernare minuțios planificat și asumat la nivel politic.

SN-IA înglobează nevoile concrete de dezvoltare a României în domeniul IA, așa cum au fost identificate în procesul de consultare publică, respectând deopotrivă cerințele legislative europene și alinierea la macro-direcțiile strategice comunitare privind susținerea excelenței și asigurarea încrederii în tehnologie, ca factori determinanți în adoptarea acesteia.

Pentru a asigura coerența intervențiilor strategiei cu contextul actual național, un accent deosebit a fost plasat pe ancorarea obiectivelor generale și specifice în situația actuală a domeniului IA și a domeniilor conexe. Strategia are ca punct de plecare problemele, dificultățile și condițiile nefavorabile, urmărind să valorifice oportunitățile și să amplifice reușitele unor insule de excelență create până în prezent. De asemenea, documentul a beneficiat și de existența unor documente similare internaționale dedicate domeniului, construcția sa ținând cont de contextul internațional mai amplu. De asemenea, se face referire și la alte strategii sectoriale naționale din România. În toată această arhitectură, SN-IA trebuie privită ca o strategie trans-sectorială, care guvernează un domeniu ce va fi apoi detaliat și integrat în toate strategiile sectoriale, devenind un document de referință.

Inteligența Artificială va transforma peisajul economic al României. Următorul deceniu va necesita efortul întregii societăți, al guvernului, deoarece creșterea economică și, implicit, prosperitatea socială vor fi definite de abilitatea României de a înțelege, de a valorifica și de a se adapta la avansul rapid determinat de tehnologiile emergente, cu precădere de IA. Valorificarea oportunităților pe care IA le deschide, începând cu alinierea la obiectivele stabilite de strategia națională de IA pentru planificarea pe termen imediat următor, va sprijini dezvoltarea economică, bunăstarea socială și optimizarea guvernării statului, în contextul tranziției către o economie bazată pe cunoaștere, IA fiind printre actorii principali.

Obiectivele și planurile statului român sunt expuse în strategia națională, care joacă un rol esențial în pregătirea și intensificarea utilizării IA. Pe plan intern, sunt sprijinite avansul și dezvoltarea economică, bunăstarea socială și securitatea națională. Pe plan extern, se dorește plasarea statului român drept contributor important al ecosistemului european și global de IA.

Unul dintre cele mai importante beneficii ale inteligenței artificiale se referă la îmbunătățirea nivelului și calității vieții la nivel de societate. Aceste soluții de IA pot să eficientizeze și să faciliteze interacțiunile de orice tip și să adauge plusvaloare individului ca parte integrantă a mecanismelor locale, regionale și naționale. Adoptarea soluțiilor IA trebuie să vină în mod natural și să nu ridice bariere sau probleme utilizatorilor finali. Implementarea lor la nivel de administrație publică nu ar trebui să limiteze sau să îngreuneze accesul cetățenilor la serviciile publice, ci din contră, să permită o mai mare transparență a deciziilor și o rapiditate crescută a soluționării cererilor acestora, precum și o mai mare implicare a cetățenilor în luarea deciziilor la nivel local și național.

Toate analizele efectuate atât la nivelul Eurostat, cât și al Comisiei Europene indică faptul că piața tehnologiilor în materia IA va cunoaște o creștere în următorii ani, aceasta urmând a se materializa independent de acțiunea sau lipsa de acțiune a instituțiilor statului.

Una dintre soluțiile pentru creșterea încrederii în adopția și utilizarea pe scară largă a tehnologiilor în materia IA este reprezentată de auto-reglementarea domeniului. Aceasta ar permite furnizorilor și operatorilor de tehnologii de acest tip să adere sau nu la un potențial set de standarde elaborate chiar

la nivelul pieței de profil, în funcție de politica comercială și de guvernanță a fiecăruia. Cu toate acestea, având în vedere constrângerile din perspectiva riscurilor asociate utilizării IA, din perspectiva drepturilor persoanelor, precum și obligațiile ce rezultă din cadrul normativ european în curs de elaborare, o atare soluție apare ca inoportună.

În lipsa unei acțiuni concrete din partea statului, printr-o eventuală neadoptare a unei Hotărâri a Guvernului de aprobare a SN-IA și, în consecință, în absența oricăror măsuri de organizare instituțională care să reglementeze și monitorizeze dezvoltarea tehnologiei IA și a utilizării acesteia în diferite sectoare de activitate, inclusiv în administrația publică, au fost evidențiate următoarele dezavantaje:

Perpetuarea lipsei de cunoștințe a publicului cu privire la existența, semnificația și impactul IA:

- a. Gradul restrâns de răspândire a soluțiilor bazate pe standarde de IA denotă lipsa de cunoștințe atât a operatorilor economici, în calitate de utilizatori, cât și a consumatorilor cu privire la existența, semnificația și importanța acestor soluții.
- b. Perpetuarea acestei lipse de cunoaștere în condițiile în care actorii de pe piața relevantă, respectiv operatorii și furnizorii nu reușesc să asigure prin mijloace specifice și metode proprii popularitatea tehnologiilor în cauză și conștientizarea publicului cu privire la semnificația acestora.
- c. Dezvoltarea noilor tehnologii aplicabile în materia IA, de natură a determina efecte contrare scopurilor urmărite, de o manieră necoordonată și cu afectarea drepturilor persoanelor la viață privată.

Lipsa de intervenție ar fi în dezacord cu politica de acțiune la nivel European:

- a. Cadrul de reglementare și cadrul instituțional la nivel european indică o preocupare constantă, manifestată prin întreprinderea mai multor acțiuni, propuneri de reglementare, studii și evaluări pentru a analiza oportunitatea unei intervenții oficiale în sensul reglementării domeniului IA.
- b. Toate acestea indică faptul că, dat fiind gradul de dezvoltare a sectorului relevant și ritmul în care acest domeniu evoluează, intervenția autorităților publice în acest sens este mai degrabă o măsură oportună, aceasta subsumând de altfel o serie de demersuri obligatorii, derivate din legislația europeană incidentă în materie.
- c. În considerarea lipsei de intervenție a statului român în materie, se cristalizează riscul aplicării de sancțiuni în cazul în care legislația națională nu se aliniază la cerințele legislației europene.

Menținerea decalajului existent între România și alte State Membre ale UE, inclusiv din perspectivă economică:

- a. Din perspectiva sporirii încrederii în utilizarea tehnologiilor de tip IA, societățile mici și mijlocii înregistrează un dezavantaj considerabil față de societățile mari, primele nefiind capabile pe cont propriu să aloce suficiente resurse pentru a implementa rapid și constant soluții de acest tip în operațiunile de zi cu zi.

b. Totodată, având în vedere modalitatea diferită de abordare a sectorului la nivelul Statelor Membre, astfel cum se arată în secțiunile următoare, lipsa de intervenție instituțională prezintă risc semnificativ de sporire a decalajului tehnologic existent din perspectiva adoptării IA la nivelul României.

c. Intervenția autorităților publice, prin crearea unui cadru instituțional și de guvernanță sectorială, ar fi de natură să reducă acest dezavantaj concurențial, oferind și operatorilor economici, care acționează ca dezvoltatori de tehnologii în materie, un capital de încredere, care să determine atragerea de utilizatori.

Elaborarea SN-IA a avut la bază și un proces de consultare publică, desfășurat la nivel național, în intervalul iulie 2021 – decembrie 2022, care a urmărit identificarea unor direcții de acțiune prioritare și a potențialelor oportunități, bariere sau limitări privind utilizarea IA în România. Această consultare a vizat sectoarele academic, de administrație și cel de afaceri și a sondat potențialul IA din România din perspectiva adoptării, dezvoltării, implementării și utilizării sale.

În plus, pe parcursul anului 2022, ADR și UTCN au organizat alte patru runde de consultare publică privind obiectivele și principalele direcții de acțiune ale primei strategii naționale de inteligență artificială. Dintre aceste runde, două s-au desfășurat la Cluj-Napoca, iar două la București. Prima rundă de consultare (5 aprilie 2022, Cluj-Napoca) a vizat colaborarea dintre mediile public, privat și academic și identificarea direcțiilor pentru dezvoltarea și implementarea soluțiilor IA în societate și în economia românească. A doua consultare (20 mai 2022, Cluj-Napoca) a fost dedicată mediului de afaceri și mediului academic și de cercetare, fiind dezbătute măsurile prevăzute în strategia IA pentru companii și mediul academic și de cercetare, precum și prevederile Regulamentului în domeniul IA (AI Act). A treia sesiune (21 Octombrie 2022, București) a fost dedicată autorităților publice centrale și entităților publice cu rol în adoptarea și utilizarea tehnologiilor de IA pentru eficientizarea serviciilor publice, a comunicării cu cetățenii și companiile, precum și pentru valorificarea potențialului tehnologiilor inovative pentru transformarea digitală a actului guvernamental. A patra sesiune de consultare publică (8 decembrie 2022, București) a vizat mediul academic și de afaceri implicat în activități de cercetare și dezvoltare de soluții de IA, rundă la care au participat autoritățile centrale cu rol în reglementarea IA. Observațiile și propunerile colectate în aceste sesiuni au fost incluse în SN-IA.

Este important de precizat că grupul de specialiști care a redactat SN-IA și-a fundamentat contribuțiile pornind de la două studii pregătitoare elaborate în cadrul proiectului, anume "Analiza reglementărilor pentru domeniul inteligenței artificiale" și "Analiza abordării europene și a inițiativelor din domeniul inteligenței artificiale la nivel internațional". În plus, experții din cadrul proiectului s-au raportat și la două documente care surprind rezultatele efortului de consultare publică, respectiv Raportul consultării generative și Raportul consultării Delphi.

Nu are impact din perspectiva obiectivelor de dezvoltare durabilă.

2.3. Schimbări preconizate

Strategia Națională în Domeniul Inteligenței Artificiale (SN-IA) are obiectivul de contribui la strategia României privind adoptarea tehnologiilor digitale în economie și societate în condiții de respectare a drepturilor omului și de promovare a excelenței și încrederii în IA.

SN-IA va sprijini administrația publică centrală din România să susțină, în mod fundamentat, eforturile de standardizare, operaționalizare și reglementare a dezvoltării IA și de potențare a efectelor pozitive ale acesteia, va contribui decisiv la evidențierea și valorificarea potențialului inovativ național în domeniul IA, precum și la gestionarea riscurilor pe care le prezintă evoluția IA. În egală măsură, SN-IA va asigura o aliniere a demersurilor României cu direcțiile strategice la nivel european privind regulile comune aplicate serviciilor digitale.

Elaborarea SN-IA răspunde necesității de reglementare specifică în acest domeniu și nu doar prin reglementări conexe (protecția datelor, protecția consumatorilor etc.), având în vedere riscurile sociale generate de impactul pe care deciziile bazate pe IA îl pot avea asupra calității vieții și necesitatea de a exista responsabilitate umană privind aceste decizii. Importantă este și alinierea României la eforturile de stabilire a standardelor europene și internaționale în domeniul gestionării tehnologiilor bazate pe AI. Mai mult decât atât, această strategie trebuie să fie urmată de alte analize și repere de reglementare, într-un efort etapizat și coordonat. Aceste noi repere vor putea viza tehnologiile IA permise pentru utilizare, standarde de transparență ex ante și ex post privind aplicațiile create și utilizate de companii, obligații de comunicare publică privind datele utilizate în aplicații, scopul aplicațiilor, informarea persoanelor vizate, crearea cadrului de guvernanță și alocarea resurselor necesare supravegherii domeniului, astfel încât avansul inovativ să continue să respecte libertățile fundamentale și să dea încredere societății în tehnologiile IA.

Cu o perioadă de implementare proiectată în intervalul 2024-2027, SN-IA constituie un reper necesar și oportun pentru pregătirea societății românești în înțelegerea, acceptarea și valorificarea proceselor transformative generate de inteligența artificială.

Cadrul instituțional necesar implementării prezentei strategii presupune colaborarea tuturor instituțiilor implicate și interesate pentru a pune în aplicare, într-un mod eficient, măsurile prevăzute în cadrul planului de acțiune. În acest sens, o primă etapă va fi parcursă prin înființarea Comisiei Interministeriale pentru Coordonarea Implementării SN IA. Oportunitatea creării acestui organism rezultă din necesitatea asigurării, la cel mai înalt nivel, a unui cadru instituțional coerent și eficace, care să coordoneze în mod unitar măsurile de promovare și implementare a sistemelor de IA în România. Comisia va reuni toate acele instituții care au rol în implementarea, monitorizarea și evaluarea SN-IA, precum și toate instituțiile care vor fi identificate ulterior ca având responsabilități

legate de implementarea obiectivelor și măsurilor Strategiei, potrivit Anexei 2 la propunerea de act normativ.

Coordonarea Comisiei va fi realizată de către ministrul cercetării, inovării și digitalizării sau de un secretar de stat desemnat de acesta, în calitate de președinte. În termen de 60 de zile de la aprobarea prin HG a SN-IA, Comisia își va aproba propriul Regulament de Organizare și Funcționare, Planul de Lucru, Foaia de parcurs, precum și procedurile și metodologiile de monitorizare și evaluare ale SN-IA și instrumentele adiacente (format de raport de monitorizare, format de raport de evaluare, machete de lucru, procedura de comunicare cu instituțiile furnizoare de date, mecanism de colectare date, specificații tehnice pentru externalizarea studiilor de evaluare etc.).

Monitorizarea implementării Strategiei, precum și evaluarea, sunt sarcini care revin Comisiei Interministeriale. Pentru monitorizarea acțiunilor se vor elabora planuri de acțiune subsecvente/Foaie de parcurs, cu un grad de detaliere superior față de planul de acțiune al Strategiei.

Autoritățile și instituțiile publice responsabile de implementarea acțiunilor stabilite a fi realizate prin Foaia de parcurs, vor raporta semestrial progresele înregistrate în implementarea acțiunilor și atingerea rezultatelor. Pe baza datelor primite, la nivelul grupurilor de lucru vor fi realizate analize și rapoarte de monitorizare și vor fi formulate propuneri privind implementarea și monitorizarea corespunzătoare a SN-IA.

Rapoartele de monitorizare vor fi redactate semestrial și vor conține realizările raportate prin indicatorii de realizare imediată. Platforma creată pentru monitorizarea și evaluarea SN-IA va genera elemente grafice care vor facilita vizualizarea gradului de îndeplinire per indicator/obiectiv/instituție responsabilă.

Semestrial vor fi prezentate, în cadrul Comisiei Interministeriale, rapoarte de monitorizare realizate de către grupurile de lucru tematice în baza raportărilor primite din partea autorităților și instituțiilor publice responsabile de implementarea acțiunilor și măsurilor din Strategie. Ca urmare a concluziilor rapoartelor semestriale, Comisia va putea decide intensificarea eforturilor pentru un anumit domeniu, eventual suplimentarea resurselor necesare îndeplinirii obiectivului. Anual, în cadrul raportului semestrial aferent semestrului doi, se va prezenta evoluția indicatorilor de îndeplinire a rezultatelor așteptate ale Strategiei

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

În cadrul consultării generative, respondenții au avut posibilitatea de a indica, printr-un răspuns deschis, care sunt beneficiile pe care inteligența artificială le poate aduce în diferite domenii. Cu titlu exemplificativ, chestionarul a indicat posibile variante de răspuns care s-au regăsit într-o proporție semnificativă, respectiv: eficientizarea costurilor și îmbunătățirea serviciilor.

În funcție de profilul respondentului și mediul organizațional de proveniență, răspunsurile au indicat o bună cunoaștere a utilității sistemelor de inteligență artificială, pornind de la o enunțare detaliată a beneficiilor și până la domenii specifice de aplicabilitate.

Respondenții din administrația publică (centrală și locală) apreciază ca beneficii relevante, în primul rând creșterea calității serviciilor oferite cetățenilor, mergând până la personalizarea și adaptarea lor la nevoile concrete ale beneficiarilor acestor servicii.

Totodată, s-a evidențiat importanța luării deciziilor bazate pe date, prin utilizarea de algoritmi care prelucreează date masive, istorice și pot face prognoze precise, ceea ce, implicit, duce la creșterea performanței și la o mai bună alocare a resurselor umane și financiare.

Un alt aspect reliefat în răspunsuri este cel al optimizării timpilor pentru procese, prin limitarea semnificativă a activităților de rutină, eliminării erorii umane și creșterea creativității organizaționale, aceasta influențând în mod direct dezvoltarea unor direcții strategice noi pentru organizație.

Răspunsurile au indicat ca alte beneficii transparență și simplificare în luarea deciziilor, corelat cu o mai mare eficiență a costurilor.

Așadar, pentru administrația publică beneficiile pe care inteligența artificială le poate aduce vizează, cu precădere: îmbunătățirea calității serviciilor publice oferite cetățenilor; optimizarea timpilor pentru procese; luarea deciziilor bazate pe dovezi (date); creșterea creativității organizaționale; transparență și simplificare.

În ceea ce privește respondenții din mediul academic și cel de cercetare-inovare, răspunsurile acestora indică preocuparea pentru utilizarea inteligenței artificiale în domenii care presupun: analiza de date masive, imposibil de a fi prelucrate de expertul uman; verificarea recomandărilor experților umani cu cele ale sistemelor de predicție-analiză automată; dezvoltarea unor noi zone de cercetare pentru robotică, sisteme cognitive și autonome; perspective pentru cercetare în dezvoltarea de noi tehnologii; automatizarea proceselor pentru sarcini dificile cu premisa unei performanțe ridicate și lipsa factorilor umani care pot altera realizarea respectivelor procese; dezvoltarea de noi produse ce pot face România competitivă în domeniul high tech.

Evident, majoritatea respondenților indică creșterea eficienței și îmbunătățirea proceselor corelată cu o mai bună utilizare a resurselor ca fiind definatorii pentru utilizarea sistemelor de inteligență artificială.

Beneficiile apreciate de către companii (mediul de afaceri) sunt în aceeași linie, vizând, în principal, automatizarea proceselor corelată cu eficientizarea și optimizarea acestora, creșterea productivității și a competitivității asociate cu economii de costuri.

Există și anumite particularități, cum ar fi: acces la informații de la distanță cu impact asupra reducerii costurilor; dezvoltarea de produse inovative; crearea de produse și servicii noi, personalizate;

- înlocuirea resursei umane deficitare cu procese automate.

Au fost evidențiate și răspunsuri specifice, având ca adresabilitate:

- politicile guvernamentale, prin creșterea impactului diverselor programe sociale în urma unei analize bazate pe sisteme de inteligență artificială care înlătură subiectivismul uman;
- domeniul de sănătate unde utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială poate contribui la gestionarea eficientă a datelor statistice, aducând optimizare și eficiență în definirea și gestionarea tratamentelor pentru pacienți;
- domeniul educației, pentru îmbunătățirea curriculumului, a metodelor de predare etc.

3.2. Impactul social

Deși utilizarea IA poate avea ca rezultat imediat dispariția unui număr mare de locuri de muncă, tot adoptarea acestei tehnologii poate crea noi locuri de muncă, mai bune, educația și formarea continuă având roluri cruciale în prevenirea șomajului pe termen lung și asigurarea unei forțe de muncă calificate.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Impactul inteligenței artificiale (IA) asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului este o problemă complexă și în evoluție. Deși tehnologiile IA au potențialul de a îmbunătăți diferite aspecte ale vieții umane, ele prezintă, de asemenea, provocări și riscuri care pot afecta drepturile fundamentale în mai multe moduri:

o Confidențialitate: sistemele IA se bazează adesea pe seturi mari de date, inclusiv informații personale, pentru a funcționa eficient. Acest lucru ridică îngrijorări cu privire la confidențialitate, deoarece colectarea și analiza unor astfel de date pot încălca dreptul persoanelor la confidențialitate. De exemplu, tehnologia de recunoaștere facială utilizată în sistemele de supraveghere poate duce la o intruziune nejustificată în viața privată a oamenilor.

o Libertatea de exprimare: algoritmi IA implementați pe platformele de social media și alte spații online pot avea un impact asupra libertății de exprimare. Acești algoritmi pot filtra, prioritiza sau chiar cenzura conținutul, potențial sufocând diverse puncte de vedere și limitând capacitatea indivizilor de a se exprima liber.

o Nediscriminare și egalitate: sistemele IA pot perpetua sau exacerba părtinirile prezente în datele de formare, ceea ce duce la rezultate discriminatorii. De exemplu, algoritmi părtinitori utilizați în

procesele de angajare sau aprobări de împrumuturi pot dezavantaja în mod nedrept anumite grupuri pe baza rasei, genului sau altor caracteristici, subminând principiile egalității și nediscriminării.

o Transparență și responsabilitate: multe sisteme IA funcționează ca „cutii negre”, ceea ce înseamnă că funcționarea lor interioară este opacă și greu de înțeles. Această lipsă de transparență poate împiedica capacitatea indivizilor de a contesta sau de a contesta deciziile luate de AI, reducând responsabilitatea și încălcând potențial drepturile la un proces echitabil.

o Dreptul la muncă și drepturile economice: adoptarea pe scară largă a tehnologiilor AI și de automatizare are potențialul de a perturba piețele muncii și de a duce la înlocuirea unor locurilor de muncă. Acest lucru poate afecta dreptul indivizilor la muncă și bunăstarea lor economică, în special dacă nu sunt luate măsuri adecvate pentru a atenua efectele negative ale automatizării.

o Siguranță și securitate fizică: sistemele bazate pe inteligență artificială în domenii critice, cum ar fi asistența medicală, transportul și apărarea, ridică preocupări cu privire la siguranța și securitatea fizică. Sistemele IA care funcționează defectuos sau manipulate cu răutate ar putea prezenta riscuri semnificative pentru viața și bunăstarea persoanelor.

o Supraveghere: Tehnologiile IA, în special sistemele de recunoaștere facială, pot facilita supravegherea în masă și pot amenința dreptul la viață privată și la libertatea de exprimare. Implementarea pe scară largă și necontrolată a sistemelor de supraveghere bazate pe IA poate submina libertățile civile.

o Autonomia umană: Pe măsură ce IA evoluează, există îngrijorarea că aceasta poate înlocui sau influența în mod semnificativ procesul decizional uman, reducând autonomia și agenția individuală. Acest aspect este deosebit de relevant în domenii precum sistemele de arme autonome și procesul decizional bazat pe IA în domenii critice precum asistența medicală și justiția penală.

3.4. Impactul macroeconomic:

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

În iunie 2023, Parlamentul European a adoptat poziția sa referitoare la Pachetul de măsuri promovat de Comisia Europeană, denumit AI Act, primul set de reguli, la nivel mondial, menit să gestioneze riscurile generate de adoptarea tehnologiei IA.

Comunicarea Comisiei Europene privind Inteligența Artificială în cadrul Comisiei Europene (AI@EC), publicată la 24 ianuarie 2024, prezintă o viziune strategică pentru promovarea dezvoltării și utilizării sistemelor de Inteligență Artificială (IA) legale, sigure și de încredere în cadrul Comisiei Europene. Această viziune se concentrează pe asigurarea că IA este utilizată într-un mod transparent, sigur și centrat pe om.

Avantajele utilizării tehnologiei de IA, la nivel de societate, mediul de afaceri, servicii publice sunt evidente. Astfel, statele membre ale UE sunt deja puternice în utilizarea aplicațiilor digitale în industrie și afaceri. Având la dispoziție o infrastructură digitală de înaltă calitate și un cadru de

reglementare care să protejeze libertatea cetățenilor și să le ofere încredere, UE poate deveni un lider global în economia datelor și a aplicațiilor bazate pe IA.

Într-un raport al Think Tank al Parlamentului European se estimează o creștere a productivității muncii, ca urmare a introducerii tehnologiei IA, între 11 și 37% până în 2035, în timp ce se poate înregistra o reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră între 1,5 și 4%, ceea ce ar putea contribui semnificativ la atingerea țintelor stabilite prin Pactul Verde European.

Cu toate că utilizarea IA poate avea ca rezultat transformarea unor profiluri de locuri de muncă, tot adoptarea acestei tehnologii poate crea noi locuri de muncă, mai bune, educația și formarea continuă având roluri cruciale în prevenirea șomajului pe termen lung și asigurarea unei forțe de muncă mai calificate. Din această perspectivă, unul dintre obiectivele OECD este ca 14% dintre locurile de muncă să dobândească un grad ridicat de automatizare (în țările membre OECD), în timp ce alte locuri de muncă, într-o proporție de 32%, să poată face față unor schimbări majore.

Majoritatea studiilor efectuate, la nivel global, relevă un impact economic semnificativ ca urmare a utilizării tehnologiei IA. O cercetare realizată de compania de consultanță Accenture, în cadrul a 12 țări dezvoltate din punct de vedere economic care, împreună, generează mai mult de 0,5% din valoarea totală a bunurilor și serviciilor produse la nivel mondial, previzionează că până în 2035, IA ar putea dubla ratele anuale de creștere economică. IA ar contribui la această creștere prin 3 (trei) căi importante: creșterea productivității muncii (până la 40% la nivel mondial), crearea unei noi forțe de muncă virtuale prin automatizarea de procese – capabilă să rezolve probleme și să învețe singură și, nu în ultimul rând, economia ar beneficia de inovare, ceea ce ar avea ca efect apariția unor noi sectoare de activitate generatoare de noi venituri.

Un studiu realizat de PricewaterhouseCoopers (PwC) estimează că PIB-ul mondial ar putea să crească cu până la 14% în 2030 (echivalentul a 15,7 trilioane de USD) ca urmare a accelerării dezvoltării IA.

Totodată, prin adoptarea IA în diferite sectoare ale economiei, industria serviciilor ar putea înregistra o creștere de cca. 21%, în timp ce serviciile de tip HORECA ar putea ajunge la o creștere de 15%.

Pentru a avea însă o imagine completă, trebuie să ținem cont și de nivelul de investiții în tehnologiile IA care reprezintă un factor important în obținerea unor rezultate economice, precum cele estimate mai sus.

Astfel, în 2019, UE a investit în IA între 7,9 și 9 mld. Euro, cu cca. 39% mai mult în comparație cu anul 2018. Dacă acest trend se menține, ținta asumată de 20 mld. până în 2030 va fi repede depășită. O analiză realizată de AI Watch arată creșteri semnificative în investițiile statelor membre UE, care au depășit 50 mil. euro în 2019, precum Irlanda, Belgia și Austria, țări care au obținut și cele mai importante creșteri economice.

În rândul țărilor cu cele mai scăzute investiții se numără Bulgaria, Slovenia și Croația care, în schimb, au înregistrat cele mai mari rate anuale de creștere, respectiv 96%, 75% și 67%. În termeni absoluți, Franța și Germania conduc în clasament, contabilizând 22% și respectiv 18% din totalul investițiilor la nivelul UE. Dacă includem și Spania în acest top, rezultă că 53% din totalul investițiilor în IA în UE a fost realizat de aceste 3 state.

Creșterea volumului de investiții în IA a fost realizată, în special, de sectorul privat (66% din totalul investițiilor), în timp ce sectorul public a crescut investițiile cu 34%, într-un singur an.

O analiză a impactului socio-economic, în absența unor date concrete pentru România care să indice punctul de start, poate fi gândită prin extrapolarea acestor informații și monitorizarea investițiilor pe care companiile din România le realizează și, ulterior, a beneficiilor, de natură economică.

De asemenea, o dimensiune importantă o are bugetul ce poate fi alocat, pe de-o parte pentru implementarea și monitorizarea măsurilor alocate obiectivelor specifice, la nivelul fiecărei instituții responsabile, dar și în privința conformării României la prevederile viitorului Regulament al UE pentru IA – Legea inteligenței artificiale (AI Act).

Din această perspectivă, Guvernul României trebuie să decidă dacă va înființa o entitate responsabilă cu supravegherea aplicării prevederilor Regulamentului UE sau va alocă aceste noi atribuții unei structuri deja existente. Evident, în funcție de decizie, impactul bugetar este diferit. Astfel, pentru o nouă entitate, se vor avea în vedere costurile de înființare, cele de funcționare (salarii, bunuri și servicii, derularea de campanii de informare/conștientizare, afiliere la organisme și foruri internaționale, participare la/ organizare de evenimente naționale/ internaționale de profil etc.).

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prin utilizarea IA în diferite sectoare ale economiei, industria serviciilor ar putea înregistra o creștere de cca. 21%, în timp ce serviciile de tip HORECA ar putea ajunge la o creștere de 15%.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Folosirea IA poate influența mediul înconjurător prin:

Consum de energie: algoritmi IA necesită adesea o putere de calcul semnificativă, ceea ce poate duce la un consum de energie crescut. Formarea modelelor de învățare profundă, în special, poate consuma multe resurse și poate contribui la un consum mai mare de energie electrică, în special în centrele de date în care se efectuează calcule la scară largă.

Emisii de carbon: consumul de energie asociat cu IA poate duce la emisii de carbon mai mari, în special dacă electricitatea utilizată pentru alimentarea sistemelor AI este generată din combustibili fosili. Acest lucru poate contribui la schimbările climatice și poate exacerba preocupările de mediu.

Optimizare și eficiență: Pe de altă parte, IA are potențialul de a îmbunătăți durabilitatea mediului prin optimizarea proceselor și a alocării resurselor. De exemplu, sistemele alimentate cu inteligență artificială pot îmbunătăți eficiența energetică în clădiri, transport și operațiuni industriale prin optimizarea sistemelor de încălzire și răcire, gestionând fluxul de trafic și anticipând nevoile de întreținere.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						

4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugetele locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 <i>privind finanțele publice</i> , cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară

Secțiunea a 5 –a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul.

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

În perioada de redactare a SN-IA au fost parcurse mai multe etape, de la seria de consultări, până la publicarea în transparență decizională, consultarea Comitetului Român pentru Inteligență Artificială, a Consiliului Științific și de Etică în IA și a Comisiei Prezidențiale constituite prin Hotărâre a CSAT, explicit pentru SN-IA.

Practic, nu au fost selectate anumite organizații, ci documentul a fost supus unei ample consultări, oferind posibilitatea tuturor celor interesați să transmită opinii și recomandări.

Elaborarea SN-IA a avut la bază și un proces de consultare publică, desfășurat la nivel național, în intervalul iulie 2021 – decembrie 2022, care a urmărit identificarea unor direcții de acțiune prioritare și a potențialelor oportunități, bariere sau limitări privind utilizarea IA în România. Această consultare a vizat sectoarele academic, de administrație și cel de afaceri și a sondat potențialul IA din România din perspectiva adoptării, dezvoltării, implementării și utilizării sale.

În plus, pe parcursul anului 2022, ADR și UTCN au organizat alte patru runde de consultare publică privind obiectivele și principalele direcții de acțiune ale primei strategii naționale de inteligență artificială. Dintre aceste runde, două s-au desfășurat la Cluj-Napoca, iar două la București. Prima rundă de consultare (5 aprilie 2022, Cluj-Napoca) a vizat colaborarea dintre mediile public, privat și academic și identificarea direcțiilor pentru dezvoltarea și implementarea soluțiilor IA în societate și în economia românească. A doua consultare (20 mai 2022, Cluj-Napoca) a fost dedicată mediului de afaceri și mediului academic și de cercetare, fiind dezbătute măsurile prevăzute în strategia IA pentru companii și mediul academic și de cercetare, precum și prevederile Regulamentului în domeniul IA (AI Act). A treia sesiune (21 Octombrie 2022, București) a fost dedicată autorităților publice centrale și entităților publice cu rol în adoptarea și utilizarea tehnologiilor de IA pentru eficientizarea serviciilor publice, a comunicării cu cetățenii și companiile, precum și pentru valorificarea potențialului tehnologiilor inovative pentru transformarea digitală a actului guvernamental. A patra sesiune de consultare publică (8 decembrie 2022, București) a vizat mediul academic și de afaceri implicat în activități de cercetare și dezvoltare de soluții de IA, rundă la care au participat autoritățile centrale cu rol în reglementarea IA. Observațiile și propunerile colectate în aceste sesiuni au fost incluse în SN-IA.

În septembrie 2023 proiectul a fost supus din nou consultării publice de către MCID și ADR, lansată printr-o discuție publică împreună cu reprezentanți ai comunității științifice, mediului academic, mediului privat și societății civile, la evenimentul *Inovație în România prin inițiative strategice în Inteligență Artificială*, în data de 26 septembrie 2023.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Au fost consultate: Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, Asociația Comunelor din România și Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ – Se solicita avizul Consiliului Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării – Se solicita avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social - Se solicita avizul Consiliului Economic și Social

- d) Consiliul Concurenței** - Se solicita avizul Consiliului Concurenței
- e) Curtea de Conturi** – Se solicită avizul Curții de Conturi
- f) Consiliul Național al Audiovizualului** - Se solicită avizul Consiliului Național al Audiovizualului
- g) Institutul Național de Statistică** - Se solicită avizul Institutului Național de Statistică

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Pentru proiectul de act normativ a fost îndeplinită procedura stabilită prin dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, precum și a HG nr. 831/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Proiectul de act normativ îndeplinește condițiile prevăzute de art. 7 alin. (2) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind publicat pe pagina de internet a MCID: <https://www.mcid.gov.ro/> în data de 31.01.2024 și pe e-consultare.gov.ro.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Cadrul instituțional necesar implementării prezentei strategii presupune colaborarea tuturor instituțiilor implicate și interesate pentru a pune în aplicare, într-un mod eficient, măsurile prevăzute în cadrul planului de acțiune.

În acest sens, o primă etapă va fi parcursă prin înființarea Comisiei Interministeriale pentru Coordonarea Implementării SN-IA. Oportunitatea creării acestui organism rezultă din necesitatea asigurării, la cel mai înalt nivel, a unui cadru instituțional coerent și eficace, care să coordoneze în mod unitar măsurile de promovare și implementare a sistemelor de IA în România.

Comisia va reuni toate acele instituții care au rol în implementarea, monitorizarea și evaluarea SN-IA, precum și toate instituțiile care vor fi identificate ulterior ca având responsabilități legate de implementarea obiectivelor și măsurilor Strategiei, potrivit Anexei 2 la propunerea de act normativ.

4
6
—
7

Coordonarea Comisiei va fi realizată de ministrul cercetării, inovării și digitalizării sau de un secretar de stat desemnat de acesta, în calitate de președinte. În termen de 60 de zile de la aprobarea prin HG a SN-IA, Comisia își va aproba propriul Regulament de Organizare și Funcționare, Planul de Lucru, Foaia de parcurs, precum și procedurile și metodologiile de monitorizare și evaluare ale SN-IA și instrumentele adiacente (format de raport de monitorizare, format de raport de evaluare, machete de lucru, procedura de comunicare cu instituțiile furnizoare de date, mecanism de colectare date, specificații tehnice pentru externalizarea studiilor de evaluare etc.).

În îndeplinirea atribuțiilor sale, Comisia poate solicita sprijin din partea mediului de afaceri, mediului de cercetare și academic, precum și din partea unor experți individuali.

Monitorizarea implementării Strategiei, precum și evaluarea, sunt sarcini care revin Comisiei Interministeriale. Pentru monitorizarea acțiunilor se vor elabora planuri de acțiune subsecvente/Foaie de parcurs, cu un grad de detaliere superior față de planul de acțiune al Strategiei.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de *Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Inteligenței Artificiale 2024-2027*, pe care îl supunem Guvernului pentru aprobare.

**Ministrul
Cercetării, Inovării și Digitalizării
BOGDAN-GRUIA IVAN**

**Președintele
Autorității pentru Digitalizarea României
DRAGOȘ-CRISTIAN VLAD**

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de *Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Inteligenței Artificiale 2024-2027*, pe care îl supunem Guvernului pentru aprobare.

AVIZĂM FAVORABIL:

**VICEPRIM-MINISTRU
MARIAN NEACȘU**

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL AFACERILOR INTERNE
MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU**

**SECRETARUL GENERAL AL
GUVERNULUI
MIRCEA ABRUDEAN**

**MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE
ANGEL TÎLVĂR**

**MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII
SORIN MIHAI GRINDEANU**

**MINISTRUL EDUCAȚIEI
LIGIA DECA**

**MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE
LUMINIȚA TEODORA ODOBESCU**

**MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE
ADRIAN CÂCIU**

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de *Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Inteligenței Artificiale 2024-2027*, pe care îl supunem Guvernului pentru aprobare.

MINISTRUL ECONOMIEI,
ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI TURISMULUI
ȘTEFAN-RADU OPREA

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII
ALEXANDRU RAFILA

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILO
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI
ADRIAN-IOAN VEȘTEA

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE
FLORIN-IONUȚ BARBU

MINISTRUL ENERGIEI
SEBASTIAN-IOAN BURDUJA

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI
PĂDURILOR
MIRCEA FECHET

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE
SIMONA BUCURA-OPRESCU

MINISTRUL CULTURII
RALUCA TURCAN

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului *pentru aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Inteligenței Artificiale 2024-2027*, pe care îl supunem Guvernului pentru aprobare.

**DIRECTORUL
DIRECTORATULUI NAȚIONAL
DE SECURITATE CIBERNETICĂ
DAN CÎMPEAN**

**PREȘEDINTELE
AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU
ACHIZIȚII PUBLICE
IULIANA FECLISTOV**

**DIRECTORUL
SERVICIULUI DE TELECOMUNICAȚII
SPECIALE
IONEL SORIN BĂLAN**

**PREȘEDINTELE
AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU
ADMINISTRARE ȘI REGLEMENTARE ÎN
COMUNICAȚII
VALERIU ZGONEA**

**DIRECTORUL
SERVICIULUI ROMÂN DE INFORMAȚII
EXTERNE
GABRIEL VLASE**

**p. DIRECTORUL
SERVICIULUI ROMÂN DE INFORMAȚII
RĂZVAN IONESCU**

**MINISTRUL FINANȚELOR
MARCEL-IOAN BOLOȘ**

**MINISTRUL JUSTIȚIEI
ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU**